

РЕШЕНИЕ

№ 6236

гр. София, 26.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в публично заседание на 20.10.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Проданова

при участието на секретаря Кристина Петрова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **1661** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/ и е в стадии след отмяна Решение на АССГ от страна на ВАС и връщане на делото за ново разглеждане.

Делото е образувано по искова молба на Х. С. Г., ЕГН [ЕГН] с адрес@@@@[жк][жилищен адрес] чрез адв. И. В. Ю., с която е предявен иск срещу Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица] за заплащане на обезщетение в размер на 10 000 лева за претърпени неимуществени вреди от нанесен незаконен побой при задържането на ищеца на 27.8.2019 г., ведно със законната лихва от датата на увреждането до окончателното плащане.

В исковата молба се твърди, че ищецът бил задържан от служители на СДВР на 27.8.2019 г., около 14.00 часа в [населено място], на [улица]до кръстовището с [улица], посока Л. мост, на спирката на автобус 11, 309 и 310. При задържането му е нанесен побой с юмруци и ритници по цялото тяло и главата, след което полицаите го качили в микробус, в който продължили да го бият. Нанесли му удари по ребрата и плесници по зъбите. Вследствие на нанесения побой на ищеца били причинени травматични увреждания като оток и кръвонасядане на челото, на гърба, на левия външен глезен, охлузване на дясната подбедрица и частично счупване на коронката на кариозно променен трети горен ляв зъб. Издадено е съдебно медицинско удостоверение № 374.08/2019 г. от д-р М. Г., специалист по съдебна медицина. Ищецът посочва, че тези действия на полицейските служители са

незаконосъобразни, причинили са му травматични увреждания, болки, страдания, унижение, страх и стрес. За репариране на вредите претендира обезщетение в размер на 10 000 лева. Доводите се поддържат в хода на съдебното производство по същество от упълномощения процесуален представител. Направено е искане за присъждане на разноски въз основа на представен списък.

Ответникът – СДВР, чрез упълномощения си процесуален представител юрисконсулт М. Д., в писмен отговор на исковата молба и в хода по същество на делото оспорва изцяло предявения иск като неоснователен и недоказан. Прави възражение, че издадената Заповед за задържане на лице № 227зз – 3643/27.8.2019 г. не е оспорена и не е отменена като незаконосъобразна. Фактическите действия не са доказани, а размерът на обезщетението е завишен. Счита, че е налице съпричиняване, в хипотезата на чл. 5 от ЗОДОВ. Ищецът е бил задържан за престъпление по чл. 354а от НК и срещу него е образувано досъдебно производство № ЗМ1890/27.8.2019 г. по описа на ОЗ РУ – СДВР. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Прокурор от СГП дава заключение, че предявеният иск е основателен, но и недоказан по размер. Заповедта за задържане не е отменена като незаконосъобразна, липсват данни за нанесения побой от служителите на СДВР, не се доказва причиняване на телесни увреждания.

Административен съд София - град, I отделение, 21 състав, след като взе предвид направените в исковата молба твърдения, изразеното становище на пълномощника на ответника и заключението на прокурора от СГП и въз основа на приетите по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Със Заповед за задържане на лице, рег. № 227зз – 3643/27.8.2019 г., издадена от П. Т., старши полицейски инспектор при ОСПСОВОР СДВР, на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР във връзка с чл. 354а от НК - притежание на наркотични вещества е задържан Х. С. Г. в помещение за временно задържане на ОЗ РУ – СДВР. Освободен е в 14.00 часа на 28.8.2019 г. Видно от книгата за задържани лица в ОЗ РУ – СДВР, ищецът е бил в добро здравословно състояние при задържането и освобождаването му.

На 28.8.2019 г., в 17.15 часа е извършен преглед на Х. С. Г., по негово желание, от д-р М. Г., специалист по съдебна медицина. Издадено е съдебномедицинско удостоверение № 474.08-2019 г., в което е направено заключение, че при прегледа са установени травматични увреждания: оток и кръвонасядане на челото, кръвонасядане на гърба вляво, охлузване на дясната подбедрица, оток и кръвонасядане на левия вътрешен глезен, частично счупване на коронката на кариозно пременен трети горен ляв зъб. Тези травматични увреждания са получени в резултат на действията на твърди тъпи предмети, каквито характеристики могат да имат човешките ръце, крака, обувки в обувки, елементи от терена, както и други предмети и могат да бъдат получени по време и начин, както се съобщава в предварителните сведения. Уврежданията са причинили временно разстройство на здравето, неопасно на живота. Разпитани са свидетелите П. Н. Т. и В. Б. К..

Съдът кредитира показанията на св. П. Т. изцяло. Кореспондират със събраните писмени доказателства по делото, като отчита, че е издал заповедта за задържане. При извършена полицейска проверка на ищеца и направен обиск, в него са открити пликче с бяло прахообразно вещество и друго с таблетки, за което притежателят им е заявил, че са кокаин и екстази, но е отказал да ги предаде доброволно. Задържан бил в ОЗ РУ – СДВР. Не е подавал оплаквания за физически побой при задържането, на което

нямало свидетели.

Св. В. К. е приятелка на ищеца. Посочва, че имала среща с ищеца на спирката на [улица]и [улица]. Видяла, че го настига полицейски бус, от който излезли полицаи, които го повалили на земята и започнали да го удрят. Свидетелката видяла трима полицаи и не знае дали в буса е имало и други хора. На следващия ден отново се срещнала с Х. С. Г., при освобождаването му. Той ѝ разказал какво се е случило, оплакал се, че са го били. Имал зачервявания и охлузвания на гърба, главата и единия крак. Извадил си медицинско свидетелство.

По допустимостта на иска:

Искът за присъждане на обезщетение е предявен от лице което твърди, че е претърпяло неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразни действия на длъжностни лица на държавата /служители на Столична дирекция на вътрешните работи/, срещу Столична дирекция на вътрешните работи - юридическо лице към министъра на вътрешните работи, осъществяващо прякото ръководство и контролът върху дейността на ответника. Исковата молба е подадена от лице с правен интерес и срещу пасивно легитимирания ответник, по аргумент от чл. 205 от АПК във вр. с чл. 1, ал.2 от ЗОДОВ и разрешението, дадено в ТР № 3 от 22.4.2004 г. по тълк. гр. дело № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС. Твърдените като незаконосъобразни действия на служители от Столична дирекция на вътрешните работи са извършени във връзка, при и по повод осъществяваната от тях дейност.

Ето защо съдът приема, че предявения иск с правно основание чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, настъпването на които се обосновава от фактическа страна с незаконосъобразни действия по неправомерно използване на физическа сила и помощни средства от служители при и по повод изпълнение на служебните им задължения, подлежи на разглеждане в производство по реда на чл. 203 и сл. от АПК, като съгласно чл. 7 от ЗОДОВ и с оглед твърдяното от ищеца място на увреждане /Столична дирекция на вътрешните работи/, делото е подсъдно на Административен съд София - град.

Въз основа на установената по делото фактическа обстановка съдът приема, че предявения иск срещу Столична дирекция на вътрешните работи се явява недоказан и НЕОСНОВАТЕЛЕН, по следните съображения:

Съгласно разпоредбата на чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ, държавата отговаря за вреди причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на нейни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Следователно отговорността на държавата възниква при наличието на няколко предпоставки, а именно: 1. Незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или на длъжностно лице на държавата; 2. Незаконосъобразният административен акт, респ. действие или бездействие, да е при или по повод изпълнение на административна дейност; 3. Реално претърпяна вреда /имуществена и/или неимуществена/ и 4. Причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Тези нормативно регламентирани предпоставки трябва да са налице кумулативно - липсата на който и да е от елементите от правопораждащия фактически състав за възникване правото на обезщетение за претърпени вреди, възпрепятства възможността да се реализира отговорността на държавата по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ по предвидения специален ред, в исково производство по чл. 203 и сл. от АПК, като доказателствената тежест за установяването им се носи от ищеца, търсещ присъждане

на обезщетение за понесените вреди.

Съгласно чл. 4 ЗОДОВ, дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Отговорността не се презюмира от закона, а е в тежест на ищеца, който следва да докаже наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ - незаконосъобразен акт, действие или бездействие по административна дейност, отменени по съответен ред, вреда, причинна връзка между отменения акт, действие или бездействие и вредата.

В действащото законодателство не са регламентирани условията, на които трябва да отговаря едно административно действие, за квалифицираното му като "законосъобразно". По аргумент от нормата на чл. 146 от АПК, от която се извличат изискванията за законосъобразност на административния акт, следва да се приеме, че законосъобразно е това административно действие, което е извършено от компетентен административен орган или от длъжностно лице от администрацията на органа /т.е при упражняване на правомощия в рамките на неговата компетентност/; при наличие на законово регламентирани материалноправни предпоставки, обуславящи възникването на правото и задължението на органа /длъжностното лице/ да извърши действието; при спазване на нормативно установените изисквания за реда, начина и средствата за осъществяване на действието и при съобразяване на неговото извършване с целта на закона. Ако административното действие не отговаря на което и да е било от посочените изисквания, може да бъде обоснован извод за неговата незаконосъобразност.

В конкретния случай с предявения иск се претендира обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на незаконосъобразни действия на длъжностни лица от Столична дирекция на вътрешните работи при и по повод изпълнение на служебните им задължения, изразяващи се в противоправно и нерегламентирано използване на физическа сила – нанесен побой, довело до физически и психически болки и страдания за ищеца Х. С. Г..

С оглед на посоченото в исковата молба фактическо основание за настъпилите вреди, обезщетение за които се иска, първият елемент от фактическия състав за ангажиране отговорността на държавата в лицето на ответника – Столична дирекция на вътрешните работи, е извършени от служители на ответника действия по незаконосъобразно използване на физическа сила и употреба на помощни средства.

В тежест на ищеца е да установи наличието на кумулативно изискуемите се предпоставки за отговорността по чл. 1 ЗОДОВ. Когато се преценяват условията при които е осъществено задържането по ЗМВР, трябва да се отчетат кумулативните им последици за ищеца, във връзка с неговите специфични твърдения, като се проведе пълно главно доказване на твърдените факти. В настоящият случай не е доказано незаконосъобразно действие, причинило неимуществена вреда, която да подлежи на обезщетяване по реда на ЗОДОВ.

За да са налице незаконосъобразни действия на длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, съгласно трайната съдебна практика на ВАС - незаконността на действието ще се определи от несъобразността на поведението на длъжностното лице с разпоредбите на нормативен акт, тоест да е извършено в противоречие с предписан от нормативен акт волеви акт. Трябва да са налице такива фактически действия, които административният орган е длъжен да извърши по силата на закона и правопораждащият юридически факт за фактическото действие трябва да

е самата правна норма. От значение кои са фактическите незаконни действия, намиращи се в причинна връзка с твърдените от ищеца вреди, къде са регламентирани в нормативен акт като дължими фактически действия във връзка с управленчески правоотношения. В молбата си ищецът не сочи кои са законовите разпоредби, които да вменяват задължения на служители на СДВР и неправомерното им изпълнение от тяхна страна, и които да са в пряка причинно-следствена връзка с настъпили евентуални неимуществени вреди от страна на ищеца.

Не са налице данни актът, с който е осъществено задържането на ищеца, а именно Заповед № 227зз- 3643/27.8.2019 г. за задържане на лице, да е отменена по съответния ред с влязло в сила решение, за да се претендират неимуществени вреди от незаконно задържане. Действията на полицейските служители по задържането на ищеца не подлежат на самостоятелен съдебен контрол за законосъобразност, а изпълнението на нормативно регулираната им дейност не съставлява неоснователно фактическо действие по смисъла на чл. 250 и следв. от АПК.

Ищецът не сочи доказателства при задържането му полицейските служители да са му нанесли побой, и за тези действия на служителите /побой/ срещу тях да е започнала проверка или пък да има приключило производство, установяващо, че те са му нанесли побой. Нещо повече - липсват доказателства за отмяна на сочените незаконнообразни действия - нанесен побой и то от страна на двамата полицаи с влязъл в сила акт. Ищецът твърди, че му е бил нанесен побой, като единственото доказателство за това е представено медицинско удостоверение, изготвено по негова инициатива.

За нанесения побой на ищеца няма образувано досъдебно производство за незаконнообразно извършени действия от полицейски служители, което да се квалифицира като престъпление по служба по чл. 282 от НК. Няма данни ищецът да е сигнализирал прокуратурата на Република България, което води към извода за неоснователност на твърдението му за нанесен побой.

Съдът счита, че действията на служителите на ответника, взели участие при задържането на ищеца на 27.8.2019 г., административни по своя характер, са в съответствие с разпоредбите на чл. 85 и чл. 86 от ЗМВР, поради което се явяват законосъобразни. Служителите на СДВР - МВР са действали, съобразно правомощията, определени в закона. За самото задържане има издадена заповед за задържане, която не е обжалвана, при което установените с нея факти следва да се кредитират от съда. Видно от представената по делото като писмено доказателство - книга на задържаните лица, ищецът е освободен в добро физическо състояние, без направени оплаквания от негова страна.

Не е установено конкретното деяние, което да представлява неправомерно действие от страна на служители на ответника, както и кои точно лица, в качеството си на такива са извършили същото. Липсват доказателства, водещи до еднозначен извод за извършени действия, които да се изразяват в упражняване на физическа сила спрямо задържаното лице.

Съобразно мотивите към постановеното по сходен казус Решение № 13808 от 16.12.2015 г. на ВАС по адм. дело № 1225/2015 г., III отделение, използването на физическа сила и помощни средства е правно регламентирано и позволено от закона в строго определени случаи.

Съдът намира, че настоящият казус не попада в определените със закона случаи съобразно разпоредбите на чл. 85 и чл. 86 ЗМВР, допускащи и позволяващи

използването на физическа сила от страна на служители на ответника.

Липсват конкретни незаконосъобразни действия на служителите на ответника, които да попадат в хипотезата от визираните от разпоредбите на чл. 85 и чл. 86 ЗМВР и да изпълват със съдържание незаконосъобразни действия на служители към ответника по използване на физическа сила и помощни средства. В посочените разпоредби са налице няколко на брой хипотези. За да бъде определено едно действие по използване на физическа сила от страна на служители на ответника като незаконосъобразно, то следва да е извършено в нарушение на конкретна нормативноустановена разпоредба. Не се установи такова, което да води до необоснованост на предявената претенция.

За използването на физическа сила следва да се изготвя писмен доклад от служителя, в който да се изложат основанията и обстоятелствата за използване на физическата сила, въз основа на които да се прецени дали са били налице законовите предпоставки за това и неизготвянето на такъв доклад в случая съдът определя като опущение на ответника. Такъв доклад не е бил изготвен поради неизползването на физическа сила и помощни средства. За ответника не е налице нормативно установено задължение да съставя писмен доклад, при положение, че физическа сила и помощни средства не са били използвани, именно какъвто се явява дадения случай.

Св. В. К. твърди, че била на мястото на задържането, защото имала уговорена среща с ищеца Х. С. Г. да се видят на това място. По отношение това й твърдение следва да се посочи, че ищецът не споменава и не сочи конкретно да е имал такава уговорена среща с нея. В исковата молба той не твърди същата да е била очевиден на предприетите по отношение на него незаконосъобразни фактически действия, което тя изтъква при разпита си. Съдът намира за некореспондиращо със събраната доказателствена съвкупност твърдението й за личното й присъствие при задържането на Х. С. Г., при положение, че разпитания като свидетел полицейски служител, чието присъствие при задържането на ищеца е категорично и безспорно установено, ясно и недвусмислено сочи, че на мястото на задържането не е имало трети лица. По делото няма каквито и да било доказателства, че св. К. лично е присъствала на задържането на ответника. Касае се за дълбоки противоречия, компрометиращи доказателствената стойност на дадените от свидетелите показания. Паралелно с това е налице заинтересованост от изхода на делото на св. В. К., с оглед близките й отношения с ищеца.

Съдът не дава вяра на показанията на св. К., а кредитира доказателствената стойност на Заповедта за задържане и показанията на другия свидетел. Не са налице доказателства, че Х. С. Г. е сезирал по какъвто и да е начин съответните държавни органи и институции и неправителствени организации - прокуратура, инспекторат към МВР, БХК, медии и т.н., по повод твърдените от негова страна извършени спрямо него незаконосъобразни действия на служители на ответника, което е ясна индиция за необективизиране на тези действия в реалността. В тази връзка, следва да се отбележи, че и съдът, с Разпореждане от 27.5.2020 г. е разпоредил на ищеца да докаже незаконосъобразни действия на служители на ответника, настъпили от тях вреди, да представи доказателства дали е обжалвал процесната заповед за задържане или действията на служителите към СДВР при задържането му, по повод които указания ответникът не ангажирал каквито и да било

доказателства.

Телесните уреждания, констатирани в съдебно–медицинското удостоверение е възможно да не са с източник твърдения побой, доколкото Х. С. Г. е бил освободен в 14,00 часа. Прегледът от съдебния лекар е извършен в 17,15 часа. Паралелно с това, ищецът не е подавал сигнал нанесен побой. Видно от протокола за обиск, съставен в 15,35 часа на 27.08.2019 г. ищецът не е направил никакви възражения при извършения му обиск.

Както се сочи с мотивите към постановеното по сходен казус Решение № 778 от 19.01.2018 г. на ВАС по адм. дело № 10446/2016 г., III отделение, при наличие на издадена заповед за задържане съдът е длъжен да кредитира установените с нея факти, което в дадения случай не е сторено от негова страна. Анализът на съвкупния по делото доказателствен материал налага противен на изведения от страна на съда необоснован извод за претърпени от страна на ищеца неимуществени вреди вследствие конкретни незаконосъобразни действия на служители на ответника.

Споделено от Съда е становището на ответника за наличие на основанието по чл. 5 от ЗОДОВ, според която ако увреждането е причинено поради изключителна вина на пострадалия, обезщетение не се дължи, а когато пострадалият виновно е допринесъл за увреждането, обезщетението се намалява. Ищецът сам се е поставил в ситуация, в която е нарушил общественения ред и това е видно от представените по делото доказателства. Поведението на ищеца не може да бъде вменено във вина на ответника, който е упражнил своите задължения. Същият е задържан за престъпление по чл. 354а от НК. По случая е образувано досъдебно производство № ЗМ1890/27.08.2019 г. по описа на ОЗ РУ - СДВР. В този смисъл е необоснована и представляват защитна теза твърденията на ищеца, че полицейски служители са му подхвърлили наркотични вещества. От направеното претърсване в последствие и в дома на ищеца също са открити наркотични вещества. Житейски нелогично и лишено от логика е твърдението му, че в светлата част на деня в 14:00 часа на възлова спирка на масовия градски транспорт - оживено място, където присъстват много хора, от всички лица на спирката и улицата, полицейските органи решават да си „харесат“ именно него, да му подхвърлят наркотици и да го задържат.

От събраните по делото доказателства не се установява настъпването на неимуществени вреди така, както се претендират от ищеца. Действително отговорността по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ е обективна – държавата отговаря за вредите, причинени от нейни органи или длъжностни лица при изпълнение на административната дейност, без значение дали са причинени виновно от тях. Но за ангажиране отговорността на държавата е необходимо да бъде установено настъпване на вреди, които вреди се явяват пряк и непосредствен резултат от незаконосъобразни административни актове, действия или бездействия – т.е. да се докаже наличие на неблагоприятно засягане на имуществени права и/или защитени от правото нематериални блага и неимуществени интереси на увреденото лице, което засягане следва закономерно от твърдяната незаконосъобразна административна дейност, по силата на безусловно необходимата причинно – следствена връзка, която съществува между тях. Ищецът е този, който в процеса следва да докаже

както настъпването на вредите и тяхното основание, така и причинната връзка между тях и незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административния орган или длъжностни лица. В конкретния случай в тежест на ищеца е по безспорен начин да установи с допустими доказателствени средства, че е претърпял претендираните в исковата молба вреди от неимуществен характер, както и причинната им връзка с твърдените действия на служители на Столична дирекция на вътрешните работи. За фактите и обстоятелствата, по отношение на които съгласно разпоредбата на чл. 154, ал.1 от ГПК във вр. с чл. 144 от АПК носи доказателствена тежест, ищецът, въпреки дадените указания в този смисъл в доклада на делото по чл. 146 от ГПК, не ангажира доказателства с които да бъде установено по несъмнен начин, че действително е претърпял претендираните вреди, още по-малко че същите са в пряка и непосредствена причинна връзка с незаконосъобразна административна дейност, за да бъде обоснован извод за възникнало по отношение на него право на парично обезщетение по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ.

С оглед на гореизложеното съдът намира, че не е доказано по безспорен начин наличието на нито един от елементите от правопораждащия фактически състав за ангажиране отговорността на държавата по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ за претърпени от ищеца неимуществени вреди, намиращи се в причинно-следствена връзка с незаконосъобразна административна дейност на длъжностни лица на Столична дирекция на вътрешните работи, поради което предявеният иск срещу ответника се явява недоказан и неоснователен и следва да бъде отхвърлен изцяло.

При този изход на делото искането на Х. С. Г. за присъждане на разноски по делото се явява неоснователно.

Отхвърлянето на исковата молба обуславя задължение за ищеца (чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ) да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение. Съдът ще осъди Х. С. Г. да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи сума в размер на 100.00 /сто/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Воден от горното и на основание чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, Административен съд София - град, I отделение, 21 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Х. С. Г., ЕГН [ЕГН] иск с правно основание чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ срещу Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица], за присъждане на обезщетение в размер на 10 000 лева за претърпени неимуществени вреди вследствие на незаконосъобразни действия на служители на СДВР, изразяващи се в неправомерно използване на физическа сила при задържане на 27.8.2019 г., ведно със законната лихва от 27.8.2019 г. до окончателното плащане, като **неоснователен и недоказан**.

ОСЪЖДА Х. С. Г., ЕГН [ЕГН] с адрес [населено място],[жк][жилищен адрес] ДА

ЗАПЛАТИ на Столична дирекция на вътрешните работи сума в размер на 100.00 /сто/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: